

Neuvoston kokous 4/2016

Aika: 15.12.2016 klo 10–16

Paikka: Åbo Akademi, Domvillan, Magnus Dahlström -auditorio, Gezeliuksenkatu 2, Turku

Osallistujat:

Minna Abrahamsson-Sipponen, Oulun yliopiston kirjasto (poistui klo 15.25)

Tommi Harju, Taideyliopiston kirjasto

Tua Hindersson-Söderholm, Svenska handelshögskolans bibliotek

Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto

Tiina Järvinen, Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto

Anne Lehto, Tritonia

Riitta Lähdemäki, Tampereen teknillisen yliopiston kirjasto

Ari Muhonen, Jyväskylän yliopiston kirjasto (poistui klo 14.45)

Minna Niemi-Grundström, Tampereen yliopiston kirjasto

Ulla Nygrén, Turun yliopiston kirjasto

Ulla Ohvo, Lappeenrannan tiedekirjasto

Susanna Parikka, Lapin korkeakoulukirjasto

Matti Raatikainen, Aalto-yliopiston kirjasto

Jarmo Saarti, Itä-Suomen yliopiston kirjasto

Pia Södergård, Åbo Akademis bibliotek

Kimmo Tuominen, Helsingin yliopiston kirjasto (puheenjohtaja)

Pentti Vattulainen, Varastokirjasto

Jussi Piipponen (sihteeri)

Asiantuntijat:

Arja Tuuliniemi, FinELib (kohta 4)

Ilmari Jauhiainen, Turun yliopiston kirjasto (kohta 12)

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.05

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi Minna Niemi-Grundström ja Riitta Lähdemäki.

2. Esityslistan hyväksyminen

Päätettiin, että käsitellään kohta 4 siinä vaiheessa, kun Arja Tuuliniemi on paikalla.

Hyväksyttiin esityslista.

3. Edellisen kokouksen muistio

Muistio löytyy verkosta osoitteesta <http://www.yliopistokirjastot.fi/toiminta/kokoukset>.

4. Aineistoneuvotteluiden ajankohtainen tilanne (käsiteltiin kohdan 11 jälkeen)

Keskusteltiin aiheesta.

5. Taideyliopiston kirjaston uuden johtajan esittäytyminen

Taideyliopiston kirjaston uusi johtaja Tommi Harju esittäytyi. Tommi Harju on koulutukseltaan musiikin tohtori. Ennen kirjastonjohtajan tehtävää hän toimi pitkään Sibelius-akatemian Kuopion kirjaston vetäjänä.

6. Åbo Akademin kirjaston kuulumiset

Pia Södergård kertoi kirjaston kuulumisia. Kirjasto on läpikäymässä organisaatiomuutosta, ja uusi organisaatio on toiminnassa vuoden 2017 helmikuussa. Kirjastoon on tulossa uusi palvelurakenne, ja henkilöstö jaetaan kolmeen tiimiin, jotka ovat läna, sök ja publicera. Henkilöstön määrä on vähenemässä eläköitymisten myötä.

Kirjastossa on käynnissä pilottiprojekti Kungliga Biblioteketin kanssa, jonka tavoitteena on, että Åbo Akademin kirjastosta käsin olisi mahdollisuus käyttää Kungliga Biblioteketin AV-arkiston osia. Valtiorajat ylittävään käyttöön liittyy juridisia ja teknisiä kysymyksiä, jotka täytyy ratkaista.

7. Puheenjohtajan valinta

Kokouksessa 3/2016 päätettiin, että muodostetaan työryhmä, jonka tehtävänä on esittää keskuudestaan SYNin puheenjohtajaa kokouksessa 4/2016. Työryhmään ovat kuuluneet seuraavat jäsenet: Tua Hindersson-Söderholm (kokoonkutsuja), Ulla Ohvo, Tiina Järvinen, Irmeli Koskimies, Anne Lehto, Ulla Nygrén ja Pia Södergård.

Tua Hindersson-Söderholm esitteli ryhmässä käytyä keskustelua puheenjohtajan valinnan menettelytavasta ja yhteistyösihteerin toimenkuvasta sekä ehdokkaan puheenjohtajaksi.

Ryhmässä oli keskusteltu puheenjohtajuuden rotaatiosta ja pienten kirjastojen johtajien mahdollisuudesta toimia puheenjohtajana. Todettiin, että voisi olla hyvä, jos puheenjohtajuudesta olisi päätetty jo hyvissä ajoin etukäteen, jotta pienessä kirjastossa olisi aikaa valmistautua tehtävään.

Keskusteltiin myös siitä, voisiko yhteistyösihteerin tehtävä olla luonteeltaan jatkuva, jolloin yhteistyösihteerin säilyisi, vaikka puheenjohtajuus kiertää. Tämä toisi jatkuvuutta toimintaan, mutta toisaalta siinäkin on etunsa, että puheenjohtaja ja yhteistyösihteerit ovat samasta organisaatiosta.

Päätettiin, että työvaliokunta selvittää erilaisia vaihtoehtoja puheenjohtajuuden rotaatioon ja yhteistyösihteerin tehtävään liittyen. Työvaliokunta selvittää myös SYNin muuttamista oikeushenkilöksi, jolloin SYNin olisi mahdollista olla yhteistyösihteerin työnantaja, jos näin päätetään.

Työryhmä esitti puheenjohtajaksi Ulla Nygréniä. Valittiin Ulla Nygrén puheenjohtajaksi kaudelle 2017–2018.

8. Työvaliokunnan kokoonpano

Riitta Lähdemäen, Minna Niemi-Grundströmin, Ulla Nygrénin ja Ulla Ohvon kausi työvaliokunnassa on päättymässä vuoden 2016 lopussa. He ovat toimineet työvaliokunnassa kauden 2015–2016, mutta eivät tätä edeltävää kautta.

Päätettiin työvaliokunnan kokoonpanosta. Valittiin työvaliokuntaan kaudelle 2017–2018 Minna Abrahamsson-Sipponen, Anne Lehto, Riitta Lähdemäki ja Minna Niemi-Grundström.

Pia Södergård on valittu kokouksessa 4/2015 työvaliokuntaan kaudelle 2016–2017.

9. Tutkimuksen tuen verkoston ja tietoaisteistoverkoston puheenjohtajien valinta

Pia Södergård on valittu tietoaisteistoverkoston puheenjohtajaksi kokouksessa 2/2013 ja Tua Hindersson-Söderholm on valittu tutkimuksen tuen verkoston puheenjohtajaksi kokouksessa 1/2015. Kokouksessa 1/2015 päätettiin, että verkostojen puheenjohtajuudet ovat kaksivuotisia.

Valittiin tutkimuksen tuen verkoston puheenjohtajaksi Anne Lehto kaudelle 2017–2018.

Valittiin tietoaisteistoverkoston puheenjohtajaksi Susanna Parikka kaudelle 2017–2018.

10. Toimintakertomus

Keskusteltiin vuoden 2016 toimintakertomuksesta (liite 2) ja vuoden 2016 toimintasuunnitelman toteutumisesta.

Todettiin, että toimintakertomuksen luonnoksessa on kirjoitusvirheitä ja pieniä epätäsmällisyyksiä, jotka korjataan. Lisäksi lisätään työryhmäedustuksiin Susanna Parikan toimiminen kirjastolain uudistamista valmistelleessa työryhmässä.

Päätettiin hyväksyä toimintakertomus.

11. Verkostojen ja työryhmäedustajien raportit

SYNin verkostoilta sekä SYNin edustajilta työryhmissä on kerätty raportit vuoden 2016 toiminnasta (liite 3). Kokouksessa paikalla olevat verkostojen vetäjät sekä SYNin edustajat työryhmissä kertoivat vuoden 2016 toiminnasta.

Nostettiin esille kysymys, tulisiko FINTOn ohjausryhmässä olla SYNin edustus. Todettiin, että työvaliokunta voisi valmistella SYNin näkökulmia koskien Kansalliskirjaston koordinoimia kuvailun työryhmiä sekä FINTOn ohjausryhmää.

Huomautettiin, että Liisa Hallikainen on toiminut ATT-hankkeen työryhmässä SYNin edustajana. Yhteistyösihteeri pyytää Liisa Hallikaiselta raportin työryhmän toiminnasta.

Lisätään kirjastolakia valmistellut työryhmä liitteenä olevaan koosteeseen työryhmien toiminnasta.

12. LibQual-kyselyiden esittely

Ulla Nygrén ja suunnittelija Ilmari Jauhiainen (TY) esittelivät LibQualin käyttöä kirjastojen loppukäyttäjäkyselyiden toteuttamisessa.

LibQual on ARL:n tuottama asiakaskyselyjärjestelmä. LibQual on laajasti käytössä eri puolilla maailmaa, joten vertailut eri organisaatioiden välillä ovat mahdollisia.

Kysely rakentuu kolmen aihealueen ympärille: palvelun vaikuttavuus, informaatiohallinta sekä kirjasto tilana. Monivalintakyselyyn vastaamisen lisäksi vastaajien on mahdollista antaa myös avointa kirjallista palautetta.

Oleellista LibQualissa on se, että koettua tasoa verrataan vastaajien määrittelemään tavoitetasoon ja hyväksyttävään tasoon. Kyselyn perusteella voidaan muodostaa ns. tutkakuva, joka kuvaa tyytyväisyyttä kirjaston palveluihin eri aihealueilla.

On mahdollista tuottaa eri asiakasryhmiin liittyviä analyyseja ja vertailla kehitystä vuosien välillä. Lisäksi voidaan tutkia ja vertailla muun muassa eri kirjastoyksiköihin liittyviä vastauksia sekä eri tiedekuntien antamia vastauksia.

Turun yliopiston kirjastossa on kerrottu blogijuttujen avulla, miten kirjasto on reagoinut kyselyissä esille tulleisiin asioihin. On myös huomattu, että kysely tuottaa aineistoa, joka on käyttökelpoista kirjastojen keskustellessa yliopiston johdon kanssa.

Sovittiin, että Ulla Nygrén selvittää mahdollisten konsortiolisenssien hintaa. Hintoja selvitetään myös sen varalle, että ammattikorkeakoulukirjastot ovat halukkaita osallistumaan yhteistyöhön.

Päätettiin, että asiakaskyselystä ja mahdollisesta konsortiolisenssistä keskustellaan seuraavassa kokouksessa.

13. Ilmoitusasiat

- Matti Raatikainen on valmistellut kirjastojen taustajärjestelmän käyttöönottoon liittyvää rahoitushakemusta yhteistyössä muiden yliopistotoimijoiden kanssa, ja valtioneuvoston kärkihankerahoitusta on nyt haettu osana suurempaa kokonaisuutta (liitteet 4 ja 5).
- Ulla Nygrén ja Riitta Lähdemäki esittelivät SYNin näkemykset FinELibin kehittämisestä FinELibin Strategia toiminnaksi -projektin seminaarissa 2.11. Seuraava tapaaminen on 19.12.
- SYN on vastannut Finna-sopimuksen päivittämistä koskevaan kyselyyn, jossa pyydettiin kommentteja ehdotettuihin sopimusmuutoksiin (liite 6).
- OKM:n kirjastopäivät pidettiin Helsingissä Säätötalolla 23.–24.11.
- Vuoden 2016 bibliometriikkaseminaari järjestetään Helsingissä 16.12.2016. SYN järjestää seminaarin yhdessä OKM:n, CSC:n ja Helsingin yliopiston kirjaston kanssa.
- Keskuskirjastokokous pidetään 19.1. Helsingissä. Tilaisuuden teemana on kirjastoon vaikuttava lainsäädäntö. SYNistä on ollut edustaja kokouksessa.
- Maria Forsmanin kirja Julkaisut ja tieteen mittaaminen - Bibliometriikan käännekohtia (Enostone 2016) on julkaistu hiljattain.

14. Muut asiat

- Kristiina Hormia-Poutanen kertoi, että 10.2. järjestetään tekijänoikeuslainsäädäntöön liittyvä seminaari, johon on osallistumassa europarlamentaarikkoja. Nostettiin esille, että SYNin kokoukseen voidaan jossain vaiheessa ottaa aiheeksi EU:n tekijänoikeuslainsäädäntö.

- Kiitettiin väistyvää puheenjohtajaa ja yhteistyösihteeriä hyvästä yhteistyöstä.

15. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 15.40

Liitteet:

- 1 Aineistoneuvotteluiden tilanne
- 2 Toimintakertomus 2016 (luonnos)
- 3 Kooste verkostojen ja työryhmäedustajien raporteista vuoden 2016 toiminnasta
- 4 OKM kärkihankkeet hanke-esitys
- 5 Hankebudjetti
- 6 SYNin vastaus Finna-sopimuksen päivittämistä koskevaan kyselyyn

Kimmo Tuominen
Puheenjohtaja

Jussi Piipponen
Sihteeri

Riitta Lähdemäki
Pöytäkirjantarkastaja

Minna Niemi-Grundström
Pöytäkirjantarkastaja